

LANDSKAPSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

till Landstinget med förslag till

- 1) körkortslag för landskapet Åland,
- 2) landskapslag angående ändring av vägtrafiklagen för landskapet Åland, samt
- 3) landskapslag angående ändring av landskapslagen om motorfordonsbyrån.

I april månad 1990 överlämnade landskapsstyrelsen en framställning till landstinget med förslag till en ny körkortslag jämte följdändringar i två andra lagar (1989-90 Lt-Ls framst. nr 38). Med anledning av framställningen antog landstinget i december månad 1990 en ny körkortslag för landskapet Åland, en landskapslag angående ändring av vägtrafiklagen för landskapet Åland och en landskapslag angående ändring av landskapslagen om motorfordonsbyrån. Lagarna var avsedda att träda i kraft den 1 maj 1991. Emellertid förordnade Republikens president att lagarna skulle förfalla. Republikens presidents skrivelse till landskapsstyrelsen med meddelande om att körkortslagen förordnats att förfalla är sålydande:

"Till Ålands landskapsstyrelse

Ålands landsting har den 14 december 1990 fattat beslut om antagande av körkortslag för landskapet Åland. Vid föredragning i statsrådet i dag har Jag, efter att ha infordrat Högsta domstolens utlåtande i ärendet och sedan även Ålandsdelegationen avgivit sitt yttrande, funnit att landstingsbeslutet hänför sig till lagstiftningen om reglering av trafiken och motorfordon, på vilket område landstinget enligt 13 § 1 mom. 17 punkten självstyrelselagen har lagstiftningsbehörighet. De bestämmelser om undervisningsväsendet, utövande av näring, bötesstraff samt upprätthållande av allmän ordning och säkerhet som ingår i landstingsbeslutet hör enligt 13 § 1 mom. 2, 9, 11 och 12 punkten till landstingets lagstiftningsområde.

I landstingsbeslutet ingår även straffbestämmelser som enligt 11 § 2 mom. 13 punkten självstyrelselagen faller under rikets lagstiftningsbehörighet samt bestämmelser om rättegångsväsendet, vilket är ett lagstiftningsområde som enligt samma punkt hör till rikets behörighet. Enligt 14 § 4 mom. självstyrelselagen kan sådana bestämmelser upptas i en landskapslag för vinnande av enhetlighet och överskådlighet, om bestämmelserna i sak stämmer överens med motsvarande stadgande i rikets lag. Bestämmelserna om rättegångsväsendet stämmer i sak överens med motsvarande stadganden i 80 a och 106 a §§ i rikets vägtrafiklag och lagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

Enligt 59 § i landstingsbeslutet skall den som bryter mot skyldigheten att hemlighålla uppgift i körkortsregistret dömas för brott mot skyldigheten att hemlighålla uppgifter i körkortsregistret till böter eller fängelse i högst två år, om gärningen inte bör bestraffas som tjänstebrott. Ett motsvarande stadgande med samma innehåll ingår i landskapslagen den 11 juni 1973 om körkort. Detta stadgande har kunnat intas i landskapslagen, eftersom det stämmer överens med motsvarande stadgande i 4 a § i rikets lag om bilregistercentralen. Det sistnämnda stadgandet har dock upphävts genom lagen den 15 september 1989 om ett datasystem för vägtrafiken (819/89). Enligt 18 § i den nämnda lagen skall sekretessbrottet i fråga bestraffas enligt 46 § personregisterlagen av den 30 april 1987 (471/87), enligt vilken straffet är böter eller fängelse i högst sex månader. Landstingsbeslutet avviker således från motsvarande stadgande i rikets lag och landstinget har därför överskridit sin behörighet.

På grund av det ovan sagda har Jag med stöd av 14 § 2 mom. självstyrelselagen för Åland beslutat förordna att förevarande landskapslag skall förfalla, vilket Landskapsstyrelsen härmed meddelas för kännedom.

Bestämmelserna i 46 och 49 §§ i landstingsbeslutet om körförbud som meddelas av domstol stämmer i sak överens med motsvarande stadganden i 75, 78 och 79 §§ i rikets vägtrafiklag, sådana dessa stadganden lyder i lag av den 3 augusti 1990 (676/90). Av dessa stadganden har 78 och 79 §§ ändrats genom en lag av den 22 februari 1991 (435/91), som träder i kraft den 1 april 1991. Om en ny landskapslag i saken antas, torde även denna ändring beaktas.

Helsingfors, i statsrådet den 22 mars 1991

Republiken s President

Mauno Koivisto

Justitieminister Tarja Halonen

Anledningen till att landskapslagarna om ändring av vägtrafiklagen för landskapet Åland och om motorfordonsbyrån förordnades att förfalla var att dessa lagar utgjorde följdändringar till körkortslagen.

Såsom framgår av den ovan citerade skrivelsen var orsaken till att körkortslagen förordnades att förfalla den att det i lagen ingick en bestämmelse om fängelsestraff som inte stod i överensstämmelse med 14 § 4 mom. självstyrelselagen. Av ifrågavarande bestämmelser i självstyrelselagen och den praxis som utvecklats följer att om fängelsestraff skall föreskrivas som påföljd vid brott mot landskapslagstiftningen, så får det maximala straffet inte överskrida det straffmaximum som gäller för motsvarande brott enligt rikslagstiftningen.

Enligt landskapsstyrelsens uppfattning finns det fortfarande orsak att förnya körkortslagstiftningen i huvudsak enligt de grunder som landstinget tidigare beslutat. En ny framställning i ärendet föreslås därför. Utöver den ändring som erfordras i den bestämmelse som var orsak till att den tidigare antagna lagen förordnades att förfalla, d.v.s. att maximistraffet ändras från två år till sex månader, har landskapsstyrelsen gjort även vissa andra ändringar. Dessa rör dels frågan om kravet på att vid färd medföra och på begäran av polisman uppvisa körkort och dels frågan om de regler som skall gälla för körförbud som tilldelas av domstol.

Såvitt gäller kravet på att medföra och uppvisa körkort konstaterar landskapsstyrelsen att landstinget, när den nya körkortslagen antogs, förutsatte att "kraven på att medföra och uppvisa körkort revideras så att straff inte utmätts om förarens identitet är klar och han kan förutsättas inneha körkort" (Lu. bet.). Detta uttalande från landstinget har landskapsstyrelsen lagt till grund för en omarbetning av ifrågavarande bestämmelser i vägtrafiklagen (69 § och 80 § 2 mom.). Målet har härvid varit en lösning liknande den som gäller när jaktkort inte medförts under jakt. (64 § 2 mom. jaktlagen för landskapet Åland 31/85, enligt vilken åttiofem procent skall komma i fråga under vissa förutsättningar) Det torde dock inte, med tanke på de principer som ansågs gälla när nyligen en av landstinget antagen ändring av 6 § landskapslagen om polisverksamheten (m.a.a. framst. nr 13/1989-90, jfr även framst. nr 42/1989-90) förordnades att förfalla, vara möjligt att i vägtrafiklagen ange att rapportteftergift skall komma i fråga under vissa förutsättningar. Där ansågs nämligen lagstiftning om skyldighet för polisman att rapportera brott till sin förman samt lagstiftning om förutsättningarna för rapportteftergift utgöra en del av rättegångsväsendet i självstyrelselagens mening och sålunda förbehållen rikets lagstiftande organ. I huvudsak samma effekt för den enskilde bör dock kunna uppnås också genom att brott mot skyldigheten att medföra och uppvisa körkort avkriminaliseras under vissa förutsättningar. En sådan lagstiftning måste enligt landskapsstyrelsens uppfattning falla inom ramarna för landskapets behörighet.

Enligt landskapsstyrelsens uppfattning är det nödvändigt att såsom huvudregel behålla kravet på att körkort skall medföras och uppvisas för polisman. Inför dessa

krav bör alla körkortsinnehavare vara likställda. Som grund för när straff inte skall komma i fråga för brott mot skyldigheten att medföra körkort har därför i huvudsak samma principer som i fråga om jaktkort valts, d.v.s. att kortet uppvisas inom den tidsrymd som särskilt utsatts för uppvisandet. Huruvida vederbörande är känd och kan antas inneha körkort skall följaktligen vara av betydelse endast vid polismannens bedömning av om färden får fortsättas eller inte.

Rätten att lagstifta om körförbud bör enligt den ovan citerade skrivelsen anses vara till viss del hänförlig till landskapets behörighet och till viss del hänförlig till rikets behörighet. På landstingets behörighet bör det anses ankomma att reglera frågor om körförbud som tilldelas i administrativ ordning och på rikets behörighet att reglera frågor om körförbud som tilldelas av domstol och utgör ett slag av brottspåföljd.

På frågan om rätten att lagstifta i landskapet rörande körförbud som tilldelas av domstol bör de principer som godtagits beträffande lagstiftningen om fängelsestraff anses tillämpliga. Detta innebär att det kan vara nödvändigt att hålla isär reglerna om körförbud vid överträdelse av de bestämmelser som landstinget har rätt att ange rekvisiten för (under förutsättning att endast bötesstraff används), t.ex. grovt äventyrande av trafiksäkerheten, och de regler som har ansetts helt falla utanför landstingets behörighetssfär, t.ex. rattfylleri. I de regler som gäller körförbud som påföljd vid rattfylleri bör således inga som helst avvikelser i landskapet kunna göras från den rikslagstiftning som gäller därom. Följaktligen skall rikslagstiftningen om körförbud som påföljd vid rattfylleri tillämpas även i landskapet, oavsett vilka bestämmelser som finns eller om det saknas bestämmelser härom i landskapslagstiftningen.

I den tidigare antagna körkortslagen var bestämmelserna om körförbud som tilldelas av domstol utformade så att körförbudet kunde vara villkorligt eller ovillkorligt. Den lagen medgav dock inte någon möjlighet att avstå från att tilldela körförbud i sådana fall då straff utdöms för de gärningar som där anges. I 78 § vägtrafiklagen ingår däremot sådana regler. Enligt rikslagstiftningen torde det numera dock inte vara möjligt att avstå från att tilldela körförbud när straff utdöms för de gärningar som uppräknas i 75 § 1 mom. rikets vägtrafiklag. I de fall där domstolarna tidigare avstod från att tilldela körförbud torde numera i stället villkorliga körförbud användas.

För att klarhet skall råda i de bestämmelser som gäller körförbud som tilldelas av domstol anser landskapsstyrelsen att de tidigare antagna reglerna bör omarbetas, varvid även den i den ovan citerade skrivelsen nämnda lagändringen (FFS 435/91) bör beaktas. Med tanke på att körförbud av domstol tilldelas såväl

körkortsinnehavare som andra personer har landskapsstyrelsen bedömt det vara mest ändamålsenligt att bestämmelserna om körförbud som tilldelas av domstol ingår i vägtrafiklagen. Med anledning härav har följande ändringar gjorts. De i den tidigare antagna lagen ingående bestämmelserna i 46 och 49 §§ har avlägsnats och efter viss omarbetning införts i 78 och 78a §§ vägtrafiklagen och i förtydligande syfte, främst beroende på att begreppet villkorligt körförbud används i körkortslagen, har en ny 44 § införts i körkortslagen. Härigenom har även paragrafnumreringen i körkortslagen ändrats.

Med hänvisning till det anförda föreläggs landstinget till antagande

K ö r k o r t s l a g
för landskapet Åland

I enlighet med landstingets beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

I denna lag finns bestämmelser om körkort och om förarutbildning.

2 §

För att få framföra motordrivet fordon i landskapet Åland fordras giltigt körkort som berättigar till framförande av fordonet. Ett körkort är inte giltigt då giltighetstiden utgått eller då körkortsinnehavaren är tilldelad körförbud.

För att få framföra moped eller annat jämförbart fordon i landskapet fordras av föraren att han fyllt 15 år samt innehar förarbevis för moped eller giltigt körkort. För person bosatt utanför landskapet på tillfälligt besök krävs att han skall ha uppnått 15 års ålder.

Motordriven anordning som är avsedd att styras av gående får framföras utan körkort.

3 §

Körkort skall vara i sådant skick att det kan läsas utan svårighet. Har körkort skadats så att det inte kan läsas utan svårighet är körkortsinnehavaren skyldig att byta ut körkortet mot ett nytt.

4 § Behörighet att framföra fordon anges i körkort på följande sätt:

<u>Bokstav</u>	<u>Behörighet</u>
A	motorcykel samt motorcykel med släpfordon
B	personbil, paketbil samt övriga fordon och fordonskombinationer, vilkas totalvikt är högst 3.500 kg och i vilka finns plats för högst åtta personer utom föraren, samt fordonskombinationer vilkas dragbil hör till denna klass om släpfordonets totalvikt är högst 750 kg
C	lastbil och annat fordon vars totalvikt överstiger 3.500 kg och i vilket finns plats för högst åtta personer utom föraren samt fordonskombinationer vilkas dragbil hör till denna klass om släpfordonets totalvikt är högst 750 kg
D	buss och annat fordon i vilka finns plats för fler än åtta personer utom föraren samt fordonskombination med buss som dragbil, om släpfordonets totalvikt är högst 750 kg
E	fordonskombination som inte nämns under A-D
T	traktor, motorredskap, snöskoter och motordrivna anordningar jämte till dem kopplade släpfordon

Med fordons totalvikt avses dess registrerade totalvikt eller, om fordonet inte behöver registreras, dess faktiska totalvikt. Med fordonskombinations totalvikt avses den sammanlagda totalvikten för de i kombinationen ingående fordonen beräknad på motsvarande sätt.

5 §

Körkort utfärdas med följande kombinationer av bokstäver och behörighet:

A * * * * *

* B * * * * *

* BE * * * * *

A B * * * * *

A BE * * * * *

* B * C * * * * *

A B * C * * * * *

* BE C * * * * *

A BE C * * * * *

* BE CE * * * * *

A BE CE * * * * *

* B * C * D * * * * *

A B * C * D * * * * *

* BE C * D * * * * *

A BE C * D * * * * *

* BE CE DE * * * * *

A BE CE DE * * * * *

T

6 §

Körkort av klass A berättigar till framförande av annan än lätt motorcykel först när körkortsinnehavaren fyllt 18 år och har avlagt av landskapsstyrelsen föreskriven förarexamen för annan än lätt motorcykel.

I körkort som endast berättigar till framförande av lätt motorcykel skall detta anges.

7 §

Fordonskombination av klass E får framföras endast av den som innehar körkort som berättigar till att framföra även dragbilen. Körkort av klass A eller B berättigar till att framföra även fordon som hör till klass T. Körkort av klass C berättigar även till att provköra och tillfälligt flytta fordon av klass D utan passagerare och fordon av klass E utan last samt berättigar även den som fullgör uppgifter inom brandväsendet och polisman i tjänst att framföra fordon av klass D eller E. Körkort av klass B berättigar även till att framföra fordonskombination av klass BE vid färd till och från plats där examen skall avläggas.

2 kap.

Förarutbildning

8 §

Förarutbildning skall bedrivas så att eleverna lär sig trafikreglerna och lär sig att framföra fordon i olika situationer och trafikmiljöer på ett säkert sätt. Eleverna skall dessutom lära sig hur farosituationer undviks, olyckor förebyggs samt hur följderna av en olycka lindras.

Förarutbildningen består av en teoretisk och en praktisk del.

Undervisning för körkort av klass B och C som ges åt den som inte tidigare innehar körkort av sådan klass är uppdelad i två delar och ges delvis under den provotid som avses i 38 §. Undervisning som ges för att få behörighet för övriga körkortsklasser ges i ett sammanhang.

9 §

Läroplaner för förarutbildning antas av landskapsstyrelsen. I läroplan skall finnas bestämmelser åtminstone om

- 1) den teoriundervisning som skall ges för den aktuella körkortsklassen,
- 2) den körundervisning som skall ges för den aktuella körkortsklassen, samt
- 3) vilket slag av fordon som skall användas vid körundervisningen.

10 §

Inom de ramar läroplanerna anger motorfordonsbyrån kursplaner för den utbildning som krävs för att få avlägga examen för de olika körkortsklasserna.

11 §

För att få påbörja förarutbildning krävs av eleven att han skall ha uppnått en ålder av

- a) 15 år 6 månader för undervisning för att få sådant körkort av klass A som berättigar att framföra lätt motorcykel,
- b) 17 år för undervisning för att få körkort av klass B,
- c) 17 år 6 månader för undervisning för att få sådant körkort av klass A som berättigar att framföra annan än lätt motorcykel,
- d) 18 år för undervisning för att få körkort av klass C, samt
- e) 19 år för undervisning för att få körkort av klass D.

12 §

Förarutbildning ges i bilskola som verkar med tillstånd av landskapsstyrelsen.

Med landskapsstyrelsens tillstånd kan förarutbildning ges i läroinrättning i samband med yrkesutbildning.

13 §

Den som inte önskar delta i förarutbildning i bilskola får själv ordna privat undervisning under ledning av en enligt denna paragraf godkänd lärare. Vad här sägs gäller dock inte sådan undervisning som skall ges i andra delen av undervisningen för att erhålla körkort av klass B eller BC.

För att få verka som lärare för i 1 mom. avsedd person krävs tillstånd av polismyndigheten. Förutsättning för att få sådant tillstånd är att sökanden under minst fem år innehaft körkort för den aktuella fordonsklassen, att han inte under denna tid brutit mot bestämmelserna i vägtrafiklagen för landskapet Åland (27/83) på ett sätt som tyder på en oförmåga att följa dem samt att han behärskar det kunskapsområde han i egenskap av lärare förväntas lära ut. Landskapsstyrelsen beslutar om särskild examen för lärare som avses i denna paragraf.

Undervisningen skall till sitt innehåll motsvara undervisningen enligt gällande läroplan och kursplan.

14 §

Den som påbörjat förarutbildning som avses i 12 och 13 §§ och som vill ytterligare förbättra sin körskicklighet, får övningsköra under överinseende av en enligt denna paragraf godkänd person.

Polismyndigheten godkänner person som utövar överinseende vid övningskörning under förutsättning att han under minst tre år innehaft körkort för den aktuella fordonstypen och att han inte under denna tid brutit mot bestämmelserna i vägtrafiklagen för landskapet Åland på ett sätt som tyder på en oförmåga att följa dem.

Den som påbörjat förarutbildning för att erhålla körkort för motorcykel får övningsköra ensam med tillstånd av polismyndigheten. Innan tillstånd beviljas skall sökanden visa intyg över godkänt teoriprov i förarexamen samt att han på ett säkert sätt kan framföra motorcykel.

Tillstånd till övningskörning enligt denna paragraf kan förenas med villkor och begränsningar.

Framkommer det att övningskörning bedrivs på ett sätt som inte är förenligt med dess syfte skall tillståndet omedelbart återkallas.

15 §

Vid körundervisning och vid övningskörning anses eleven inte vara förare. Ansvaret åvilar i sådant fall elevens lärare eller i 14 § 2 mom. avsedd person. Vad här sägs gäller inte övningskörning med motorcykel enligt bestämmelserna i 14 § 3 mom. och inte heller övningskörning med fordon av klass D eller E.

Baktill på bil och motorcykel som används för körundervisning eller övningskörning, skall fästas en skylt i form av en vit, liksidig triangel, vars sida för bil är 25 cm och för motorcykel 16 cm. På skolfordon får inte fästas reklam.

16 §

När elev genomgått förarutbildning skall bilskola eller elevens lärare utfärda ett undervisningsintyg åt eleven. Av intyget skall framgå att gällande läroplan och kursplan har följts.

17 §

Trafikundervisning för att erhålla förarbevis för moped ges i grundskola. Med landskapsstyrelsens tillstånd får undervisning ordnas även på annat sätt.

För mopedförarutbildningen i grundskola skall kommun ställa tillräckliga resurser till förfogande.

Examen anordnas av skolan och polismyndigheten gemensamt. Åt den som avlagt godkänd examen utfärdar företrädare för skolan och polismyndigheten ett förarbevis. Motorfordonsbyrån skall ofördröjligen underrättas om förarbevis som utfärdats.

Förarbevis skall medföras vid färd och på anfordran uppvisas för polisman.

3 kap.

Bestämmelser om bilskolor

18 §

Bilskola får upprätthållas endast med landskapsstyrelsens tillstånd.

Ansökan om tillstånd att upprätthålla bilskola skall innehålla ämbetsbetyg och utredning om att sökanden råder över sig själv och sin egendom eller, om sökanden är bolag, andelslag eller annat samfund, utdrag ut handels- eller föreningsregistret samt bolagsordning eller motsvarande bolagsavtal eller andelslags eller annat samfunds stadgar. Dessutom skall utredning om att sökanden är berättigad att idka näring i landskapet bifogas.

Innan ansökan om tillstånd att upprätthålla bilskola prövas skall utlåtande i ärendet inhämtas av motorfordonsbyrån och polismyndigheten.

19 §

Tillstånd att upprätthålla bilskola får ges fysisk eller juridisk person som anses ha förutsättningar att ge en god förarutbildning.

20 §

Tillstånd att upprätthålla bilskola kan förenas med villkor och begränsningar. Tillståndet utfärdas att gälla tillsvidare om inte särskilda skäl föranleder annat.

21 §

Bilskola skall ha en föreståndare som skall vara godkänd av landskapsstyrelsen. Föreståndaren ansvarar för att bilskolan fyller de krav som ställs i denna lag eller i de bestämmelser som antagits med stöd av denna.

Innan i 1 mom. avsett ärende avgörs skall utlåtande inhämtas av motorfordonsbyrån.

22 §

Föreståndare för bilskola och trafiklärare som ger körundervisning skall ha trafiklärarkort.

Villkor för att få trafiklärarkort är

- 1) att sökanden har körkort av minst klass A B* C* **,
- 2) att sökanden inom Norden avlagt trafiklärarexamen eller motsvarande examen eller innehar av landskapsstyrelsen godkänd motsvarande kompetens, samt
- 3) att sökanden inte på grund av sina personliga egenskaper är olämplig som bilskollärare.

Ansökan om trafiklärarkort prövas av polisen. Trafiklärarkort beviljas för den tid som sökandens körkort är i kraft. Trafiklärarkort får inte beviljas sökande som fyllt 70 år.

Polismyndigheten kan dra in trafiklärarkort om innehavaren inte längre fyller kraven i 2 mom. Om beviljande och indragning av trafiklärarkort i övrigt gäller i tillämpliga delar bestämmelserna om utfärdande av körkort och tilldelande av körförbud.

23 §

I bilskola skall finnas de läromedel och den undervisningsmateriel som behövs för undervisningen.

Läromedel och undervisningsmateriel får inte tas i bruk förrän de godkänts av motorfordonsbyrån.

24 §

Motorfordonsbyrån övervakar att bilskola uppfyller de krav som ställts på den. Finner den i sin övervakning missförhållanden eller brister skall landskapsstyrelsen underrättas därom.

Landskapsstyrelsen kan i fall av misskötsel eller bristande kvalitet på undervisningen återkalla tillstånd eller förena tidigare givet tillstånd med nya villkor och begränsningar.

4 kap.

Examen

25 §

För att få avlägga förarexamen krävs att examinanden erhållit förarutbildning i landskapet eller, om förarutbildning inte erfordras, har sin hemort i landskapet. Examinanden skall därutöver uppfylla de krav som anges för den aktuella körkortsklassen i 26 - 32 §§.

Motorfordonsbyrån kan medge även personen som erhållit förarutbildning utanför landskapet rätt att avlägga förarexamen om han bedöms inneha erforderliga förutsättningar härför.

26 §

För att få avlägga examen för körkort av klass A krävs att examinanden

- a) har erhållit förarutbildning som motsvarar den klass examen avser, eller
- b) har övningskört med stöd av i 14 § 3 mom. avsett tillstånd eller
- c) har innehaft körkort av samma klass.

Utöver vad i 1 mom. sägs krävs

a) att synskärpan med eller utan glasögon är minst 0,6 på det ena ögat och minst 0,3 på det andra eller, om det svagare ögat inte uppfyller detta krav, att synskärpan på det bättre ögat är minst 0,8 och att ett eventuellt synfel eller en eventuell ögonsjukdom bör anses ha avstannat minst ett år innan anmälan till examen gjordes,

b) att synfältet på åtminstone det ena ögat är normalt eller att ögonens sammanlagda synfält motsvarar minst synfältet hos ett normalt öga samt

c) att examinanden inte lider av sådan sjukdom eller sådant lyte som väsentligt minskar eller äventyrar förmågan att framföra fordon eller, om han har sådan sjukdom eller sådant lyte, att sjukdomen eller lytet inte väsentligt påverkar förmågan att framföra fordon som är utrustat med automatväxel eller annan specialutrustning.

27 §

För att få avlägga examen för körkort av klass B krävs att examinanden

- a) har erhållit förarutbildning som motsvarar den klass examen avser eller
- b) har innehaft körkort av samma klass.

Utöver vad i 1 mom. sägs krävs av examinanden att han uppfyller i 26 § 2 mom. fastställda krav.

28 §

För att få avlägga examen för körkort av klass C krävs att examinanden

- a) har erhållit förarutbildning som motsvarar den klass examen avser eller
- b) har innehaft körkort av samma klass.

Utöver vad i 1 mom. sägs krävs

- a) att synskärpan med eller utan glasögon är minst 0,6 på det ena ögat och minst 0,3 på det andra,
- b) att ögonens synfält är normala,
- c) att examinanden med eller utan hörapparat uppfattar vanligt tal på fyra meters håll samt
- d) att examinanden inte lider av sådan sjukdom eller sådant lyte som väsentligt minskar eller äventyrar förmågan att framföra fordon.

29 §

För att få avlägga examen för körkort av klass D krävs att examinanden

1) har innehaft körkort för bil under minst ett år och att han har körkort av klass C som inte är förenat med prøvotid samt

a) under de fem år som föregår examen som huvudsyssla eller eljest i betydande omfattning minst ett år har kört bil med en totalvikt om minst 12.000 kg eller

b) har erhållit av landskapsstyrelsen godkänd yrkesutbildning för förare; eller

2) har innehaft körkort av samma klass.

Utöver vad i 1 mom. sägs krävs

a) att synskärpan med eller utan glasögon är minst 0,8 på det ena ögat och minst 0,6 på det andra,

b) att examinanden med åtminstone ena örat uppfattar vanligt tal på fyra meters håll samt

c) att examinanden uppfyller i 28 § 2 mom. b och d punkterna fastställda krav.

30 §

För att få avlägga examen för körkort av klass E krävs att examinanden innehar körkort för bil som inte är förenat med prøvotid. Examen för körkort av klass BE får dock avläggas av examinand som innehaft körkort minst ett år.

För att få avlägga examen för körkort av klass CE eller DE gäller utöver vad i 1 mom. sägs att examinanden

- a) under de fem år som föregår examen som huvudsyssla i en följd minst tre månader har kört bil för vars framförande krävs körkort av klass C, eller
- b) har erhållit av landskapsstyrelsen godkänd yrkesutbildning för förare eller
- c) innehar eller tidigare har innehaft körkort för här avsedd fordonskombination eller fordon för vars framförande fordras körkort av klass D.

Utöver vad i 1 och 2 mom. sägs krävs av den som önskar erhålla körkort av klass BE eller CE att han uppfyller i 28 § 2 mom. fastställda krav samt av den som önskar erhålla körkort av klass DE att han uppfyller i 29 § 2 mom. fastställda krav.

31 §

För att få avlägga examen för körkort av klass T krävs att examinanden uppfyller i 26 § 2 mom. a och c punkterna fastställda krav.

32 §

Den som vill avlägga examen skall ha uppnått en ålder av

- a) 15 år för körkortsklass T,
- b) 16 år för körkortsklass A,
- c) 18 år för körkortsklass B, BE eller C samt
- d) 21 år för körkortsklass D, CE eller DE.

33 §

Den som anmäler sig till förarexamen skall för besiktningsman förete

- a) ämbetsbevis eller annan utredning, varav tillförlitligt framgår hans personuppgifter och personbeteckning,
- b) ett högst sex månader tidigare utfärdat intyg över erhållen förarutbildning eller över erhållen teoriundervisning jämte ett minst en månad och högst sex månader tidigare utfärdat i 14 § 3 mom. avsett tillstånd till övningskörning eller utredning om tidigare utfärdat körkort och om körpraktik där sådan krävs,
- c) ett högst sex månader tidigare utfärdat läkarintyg samt
- d) två för körkortet lämpliga fotografier.

För att få avlägga examen för körkort av klass T krävs inte i 1 mom. b punkten nämnt intyg.

Den som anmäler sig till förarexamen för körkort av klass B eller C får antagas till examen tidigast 30 dagar från det förarutbildningen påbörjats om inte motorfordonsbyrån medger annat.

34 §

Vid förarexamen skall examinanden visa att han behärskar de ämnen som ingår i trafikundervisningen och att han kan tillämpa dessa kunskaper.

Förarexamen för körkort av klass T omfattar endast ett teoriprov om inte besiktningsman anser också ett körprov nödvändigt. Förarexamen för övriga körkortsklasser omfattar ett teoriprov och ett körprov.

Examinanden är skyldig att hålla erforderligt fordon för körprovet. Under körprovet anses han som förare.

35 §

Över godkänd förarexamen skall besiktningsman utfärda intyg. Samtidigt skall besiktningsmannen och examinanden skriva sina namnteckningar på det ena av de fotografier som avses i 33 § 1 mom. d punkten.

Har examinanden inte godkänts i förarexamen kan besiktningsman som villkor för att avlägga ny examen föreskriva viss tilläggsundervisning.

5 kap.

Utfärdande av körkort

36 §

Polismyndigheten utfärdar efter ansökan körkort till sökande med hemort i landskapet. Ansökan av annan person skall tillställas polismyndigheten på sökandens hemort.

Till ansökan fogas

- a) ämbetsbevis eller annan utredning, varav tillförlitligt framgår personuppgifter och personbeteckning,
- b) intyg över högst sex månader tidigare godkänd förarexamen,
- c) ett högst sex månader tidigare utfärdat läkarintyg och om polisen prövar det nödvändigt, intyg av specialläkare, samt
- d) två för körkortet lämpliga fotografier.

37 §

Villkor för erhållande av körkort är

- a) att sökanden uppfyller i 25 - 32 §§ angivna krav för den aktuella körkortsklassen,
- b) att sökanden avlagt förarexamen som svarar mot körkortet,

c) att sökanden inte till följd av fortgående missbruk av alkohol eller annat berusningsmedel eller på grund av sina personliga egenskaper kan anses olämplig som förare,

d) att sökanden inte är tilldelad körförbud, samt

e) att minst ett år förflutit sedan sökanden gjort sig skyldig till körning utan körkort, om inte synnerliga skäl finns för beviljande av körkort.

38 §

Körkort beviljas för en tid om två år (prövotid). Vad här sägs gäller dock inte om sökanden redan innehar körkort av annan klass än A eller T. I sådant fall utfärdas körkort i enlighet med bestämmelserna i 39 §.

Under prövotiden skall sökanden

a) visa att han har de kunskaper och färdigheter samt den mognad som krävs för att framföra fordon i trafiken, samt

b) genomgå av landskapsstyrelsen föreskriven tilläggsundervisning.

För sökande som visar att han uppfyller i 2 mom. ställda krav utfärdas körkort i enlighet med bestämmelserna i 39 §.

Om innehavaren av i 1 mom. avsett körkort utökar sin förarbehörighet under prövotiden, omfattar prövotiden vad som återstår av den ursprungliga prövotiden.

39 §

Körkort som inte är förenat med prövotid beviljas för en tid som upphör då körkortsinnehavaren fyller 70 år. Har sökanden fyllt 65 år beviljas körkortet för en tid av fem år. Giltighetstiden för körkort som berättigar till framförande av buss och tung fordonskombination upphör dock alltid när körkortsinnehavaren fyller 70 år.

Körkort kan beviljas på vissa villkor. Villkor kan ändras under körkortets giltighetstid. Körkort vars giltighetstid utgått kan förnyas enligt bestämmelserna i 43 §.

40 §

Polismyndigheten kan av särskild orsak utfärda ett temporärt körkort för sökande som uppfyller de i 37 § stadgade kraven. Temporärt körkort gäller högst tre månader. För sökande som innehar körkort kan polismyndigheten, under samma förutsättningar, medge utökad behörighet att framföra fordon.

41 §

Innehar sökanden tidigare utfärdat körkort eller temporärt körkort, skall det överlåtas till polismyndigheten då han erhåller nytt.

6 kap.

Hälsokontroll och förnyande av körkort

42 §

Körkortsinnehavare skall för polismyndigheten förete läkarintyg inom två månader efter det han fyllt 45, 50, 55, 60 och 65 år. Detta gäller dock endast om mer än fem år förflutit sedan körkortet utfärdades.

Föreligger skäl att befara att körkortsinnehavare inte längre uppfyller de hälsokrav som gäller för att få körkort, kan polismyndigheten ålägga honom att inom två månader förete nytt läkarintyg.

Motorfordonsbyrån skall underrätta körkortsinnehavaren om skyldigheten att förete läkarintyg. Sådan underrättelse skall göras senast tre månader innan intyget skall inges. Eventuellt utebliven underrättelse befriar dock inte körkortsinnehavaren från i denna paragraf avsedd skyldighet.

43 §

Ansökan om förnyande av körkort görs hos polismyndigheten. Till ansökan skall fogas

- 1) ett högst tre månader tidigare utfärdat läkarintyg och, om polismyndigheten anser det nödvändigt, intyg av specialistläkare,
- 2) två för körkortet lämpliga fotografier samt
- 3) om polismyndigheten anser det nödvändigt, intyg över godkänt körprov eller utredning rörande sökandens förmåga att säkert framföra fordon.

Uppfyller sökanden i 1 mom. stadgade krav skall körkortet förnyas för en tid av högst fem år. Körkort med behörighet att framföra fordonsklasserna D, CE eller DE kan inte förnyas.

Polismyndigheten skall anmäla till motorfordonsbyrån när körkort förnyats.

7 kap.

Körförbud

44 §

Körförbud kan tilldelas av domstol i enlighet med vad därom är föreskrivet i vägtrafiklagen för landskapet Åland eller av polismyndighet eller polisman i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel. Körförbud som tilldelas av domstol kan vara villkorligt.

45 §

Polisman skall tilldela körkortsinnehavare ett tio dagar långt körförbud om körkortsinnehavaren med motordrivet fordon bevisligen överskridit på väg gällande hastighetsbegränsning eller fordonsbegränsad hastighet med minst 30 km i timmen. Polismannen skall samtidigt omhänderta körkortet.

Polisman kan i fall som avses i 1 mom. berättiga den som tilldelats körförbud att avsluta pågående färd, om det kan ske utan att trafiksäkerheten äventyras.

Har i 1 mom. avsett körförbud tilldelats person som inte är bosatt i landskapet och skall denna avbryta sin vistelse i landskapet och därför är i behov av sitt körkort, kan polismyndigheten avbryta verkställigheten av körförbudet och återlämna körkortet. Om person som avses i detta moment inom sex månader återvänder till landskapet är han skyldig att meddela polismyndigheten. Polismyndigheten skall i sådant fall omhänderta körkortet och tilldela honom körförbud för en tid motsvarande vad som återstod av det först tilldelade körförbudet.

Den som tilldelats körförbud med stöd av bestämmelserna i denna paragraf har rätt att få sitt ärende prövat av polismyndigheten. Polismyndigheten skall avgöra sådant ärende i brådskande ordning.

Kan hastighetsöverträdelse anses försvarbar för att körkortsinnehavaren däri- genom avsett att undanröja trängande fara för eget eller annans liv eller hälsa eller av annat synnerligen vägande skäl får polisman avstå från att tilldela körförbud som avses i 1 mom.

46 §

Körkortsinnehavare skall tilldelas körförbud av polismyndigheten

- a) om han inte längre uppfyller kraven för att få körkort,
- b) om han inte företett läkarintyg inom föreskriven tid eller avlagt föreskriven ny examen,

c) om han vid framförande av motorfordon gjort sig skyldig till annan än i 45 § avsedd gärning som är straffbar enligt vägtrafiklagen för landskapet Åland och som tyder på allvarlig likgiltighet för trafiksäkerheten eller om han gjort sig skyldig till körning utan körkort,

d) om han minst tre gånger inom ett år gjort sig skyldig till gärning som är straffbar enligt vägtrafiklagen för landskapet Åland, med undantag för andra gärningar som bestraffas med ordningsbot än fortkörningsförseelser, eller till radardektorförseelse som avses i landskapslagen angående tillämpning i landskapet Åland av lagen om förbud mot anordningar som försvårar hastighetsövervakningen (50/86), eller

e) om han utomlands har dömts för trafikfylleri eller där gjort sig skyldig till sådan gärning.

I 1 mom. a och b punkterna avsett körförbud gäller tillsvidare.

I 1 mom. c, d och e punkterna avsett körförbud gäller för en tid av högst sex månader. I fall som här avses kan polismyndigheten, i stället för att tilldela körförbud, förordna att körkortsinnehavare skall undergå ny förarexamen.

Den som tilldelats körförbud med stöd av bestämmelserna i 1 mom. c punkten har rätt att få sitt ärende prövat av domstol om han anmäler ärendet dit inom en vecka från det han fick del av beslutet. Görs sådan anmälan skall domstolen utan dröjsmål underrätta polismyndigheten om att ärendet är anhängiggjort. Polismyndigheten skall i sådant fall utan dröjsmål återlämna körkortet. Finner domstolen att skäl för körförbud föreligger skall den avgöra för hur lång tid körförbudet skall gälla. Denna tid får dock inte överstiga den tid polismyndigheten ursprungligen fastställde. Domstolen kan inte förklara här avsett körförbud villkorligt.

47 §

Polisman skall tilldela körkortsinnehavare temporärt körförbud och omedelbart omhändertaga körkort

1) om körkortsinnehavaren på sannolika skäl gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri,

2) om körkortsinnehavaren befaras ha gjort sig skyldig till grovt äventyrande av trafiksäkerheten eller körning under påverkan av rusmedel, eller

3) om förutsättningar för att tilldela körkortsinnehavaren körförbud enligt bestämmelserna i 46 § 1 mom. c, d eller e punkten sannolikt finns.

Polisman kan i fall som avses i 1 mom. 3 punkten berättiga den som tilldelats temporärt körförbud att avsluta pågående färd, om det kan ske utan att trafiksäkerheten äventyras.

48 §

Har temporärt körförbud tilldelats körkortsinnehavare med stöd av 47 § 1 mom. 1 punkten gäller detta tills domstol avgjort ärendet. I de fall som avses i 47 § 1 mom. 2 punkten skall polismyndigheten utan dröjsmål till prövning uppta frågan om det temporära körförbudet skall bestå. Är det därvid sannolikt att den som tilldelats temporärt körförbud gjort sig skyldig till gärning som avses i 47 § 1 mom. 2 punkten skall polisen besluta att det temporära körförbudet gäller tills domstol avgjort ärendet.

Är det på grundval av förundersökningen uppenbart att domstol kommer att tilldela villkorligt körförbud kan polismyndigheten besluta att det temporära körförbudet skall upphöra redan innan domstolen avgjort ärendet.

I de fall som avses i 47 § 1 mom. 3 punkten skall den polisman som tilldelat temporärt körförbud omedelbart underrätta sin förman. Polismyndigheten skall därefter ofördröjligen avgöra ärendet.

Om åtal inte väcks för en gärning som avses i 47 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller åtalet förkastas eller om körförbud tilldelas villkorligt skall polismyndigheten omedelbart återlämna körkortet. Polismyndigheten skall också omedelbart återlämna körkort när körförbud som avses i 47 § 1 mom. 3 punkten inte tilldelas. Skall temporärt körförbud upphöra och körkort återlämnas enligt bestämmelserna i denna paragraf, men körkortsinnehavaren gjort sig skyldig till gärning som avses i 45 §, skall körförbudet dock gälla under den tid som avses i 45 §.

49 §

Polismyndigheten kan, i stället för att tilldela körförbud tilldela körkortsinnehavaren varning om, med beaktande av hur mycket han årligen kör och andra omständigheter, de i 46 § 1 mom. d punkten nämnda förseelserna inte skall anses vittna om likgiltighet för bestämmelserna och för de påföljder som ådömts eller ålagts honom för brott mot dem. Körförbud som avses i 45 § kan dock inte ersättas med varning.

Har varning tilldelats körkortsinnehavare kan ny varning inte utan synnerliga skäl tilldelas honom under en tid av ett år från tidpunkten för den första varningen.

50 §

Polismyndigheten kan förordna att körkortsinnehavare skall förnya sitt körkort om han upprepade gånger gjort sig skyldig till överträdelse av vägtrafiklagen för landskapet Åland och om det med anledning därav finns sannolika skäl att befara att han inte upprätthållit sin körskicklighet.

Innan körkort återlämnas till den som varit tilldelad körförbud kan polismyndigheten kräva att nytt läkarintyg företes. Kravet på ny examen gäller dock inte i de fall körförbud varit i kraft längre tid än sex månader men där körförbudet efter överklagande undanröjs eller bestäms till en tid understigande sex månader.

När polismyndigheten återlämnar körkort skall motorfordonsbyrån ofördröjligen underrättas.

8 kap.

Bestämmelser om annat än åländskt körkort

51 §

Körkort som utfärdats i nordiskt land berättigar, inom gränserna för dess giltighet, till framförande av motordrivet fordon i landskapet.

I landskapet bosatt innehavare av i 1 mom. avsett körkort har rätt att på ansökan och utan att avlägga förarexamen byta ut detta mot körkort som utfärdats i enlighet med denna lag. När här avsett utbyte av körkort sker skall samtidigt det tidigare körkortet omhändertas och sändas till den myndighet som utfärdat körkortet.

Vad i denna lag sägs om innehavare av körkort gäller i tillämpliga delar även innehavare av i 1 mom. avsett körkort.

52 §

Körkort som utfärdats i annat än nordiskt land berättigar till framförande av motordrivet fordon i landskapet i enlighet med vad landskapsstyrelsen därom beslutar.

I landskapet bosatt innehavare av i 1 mom. avsett körkort kan medges rätt att byta ut detta mot körkort som utfärdats i enlighet med denna lag. Landskapsstyrelsen utfärdar närmare bestämmelser om förarutbildning och om examen som i vissa fall krävs för sådant byte.

Vad i denna lag sägs om innehavare av körkort gäller i tillämpliga delar även innehavare av i 1 mom. avsett körkort.

9 kap.

Yrkeskörtillstånd

53 §

För att få framföra personbil i yrkesmässig persontrafik fordras, förutom giltigt körkort, av polismyndigheten utfärdat yrkeskörtillstånd.

54 §

Villkor för att erhålla yrkeskörkortstillstånd är att sökanden

- a) under en tid av minst ett år innehaft körkort som berättigar till att framföra bil,
- b) uppfyller de hälsokrav som fastställts för körkort av klass A B* C* **,
- c) inte på grund av sina personliga egenskaper kan anses olämplig att yrkesmässigt framföra personbil, samt
- d) har tillräcklig lokalkännedom samt kännedom om bestämmelserna om yrkesmässig persontrafik.

55 §

Yrkeskörkortstillstånd får inte beviljas sökande som fyllt 70 år. Om beviljande och indragning av yrkeskörkortstillstånd i övrigt gäller i tillämpliga delar bestämmelserna om beviljande av körkort och tilldelande av körförbud.

10 kap.

Körkortsregister

56 §

Motorfordonsbyrån skall föra körkortsregister. I körkortsregistret skall intas följande uppgifter om körkortsinnehavare:

- a) fullständigt namn, personbeteckning och adress,
- b) de fordonsklasser körkortet berättigar att framföra samt eventuella villkor,
- c) uppgifter om beviljande av körkort, yrkeskörkortstillstånd och trafikläraryrkort samt om tilldelande av körförbud,
- d) straff och andra påföljder som ådömts för brott som nämns i 78 § 1 mom. vägtrafiklagen för landskapet Åland eller för annat vid framförande av motorfordon begånget brott för vilket straff är stadgat i vägtrafiklagen för landskapet Åland, med undantag för andra gärningar som bestraffas med ordningsbot än fortkörningsförseelser, eller för radardetektorförseelse som avses i landskapslagen angående tillämpning i landskapet Åland av lagen om förbud mot anordningar som försvårar hastighetsövervakningen,
- e) uppgifter om förarundervisning och -examen, samt
- f) uppgifter om tillstånd till transport av farliga ämnen.

Registret upptar även personuppgifter om de personer som saknar körkort och som dömts till straff och andra påföljder för brott som nämns i 1 mom. d punkten samt uppgifter om de straff och andra påföljder som nämnda personer ådömts för dessa brott.

Registret upptar även ovan i 1 mom. a-d punkterna avsedda uppgifter om sådana i landskapet bosatta innehavare av i nordiskt land utfärdat körkort vilka dömts till straff för i 2 mom. avsedd handling.

Registret upptar även personuppgifter om de personer som erhållit förarbevis för moped med stöd av bestämmelserna i 17 § 3 mom.

Finner myndighet vid handläggning av uppgifter i körkortsregistret oriktigheter i dessa skall myndigheten omedelbart anmäla detta till motorfordonsbyrån.

57 §

Uppgifter ur körkortsregistret får lämnas endast till polismyndigheten och andra myndigheter som handlägger körkortsärenden samt till den som uppgifterna gäller.

Utan hinder av bestämmelserna i 1 mom. kan landskapsstyrelsen tillåta att visst begränsat material i körkortsregistret under dess tillsyn studeras för vetenskaplig forskning eller annat därmed jämförligt ändamål.

Den som behandlar i körkortsregistret ingående uppgifter eller som med stöd av 2 mom. tillåtit studera material i registret får inte för utomstående yppa att i registret antecknad person fråntagits sitt körkort eller att körkortet återkallats, eller lämna uppgift om brott som förövats av sådan person.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

58 §

Den som bryter mot den i 57 § avsedda skyldigheten att hemlighålla uppgift skall, om inte gärningen bör bestraffas som tjänstebrott, dömas för brott mot skyldigheten att hemlighålla uppgifter i körkortsregistret till böter eller till fängelse i högst sex månader.

Den som på annat än i 1 mom. avsett sätt bryter mot denna lag eller med stöd därav utfärdade bestämmelser skall dömas till straff i enlighet med vad därom är föreskrivet i vägtrafiklagen för landskapet Åland.

Angående domstols rätt att avstå från att ådöma straff, åklagares rätt att avstå från att väcka åtal samt polismans rätt att tilldela anmärkning finns bestämmelser i vägtrafiklagen för landskapet Åland.

59 §

Besvär över polismyndighetens beslut enligt denna lag eller med stöd därav utfärdade bestämmelser anförs inom trettio dagar hos landskapsstyrelsen.

I annat än i 3 mom. avsett beslut som landskapsstyrelsen fattat med stöd av denna lag får, såvitt gäller lagligheten av beslutet, ändring sökas genom besvär i enlighet med vad därom är föreskrivet i lagen om tillämpningen i landskapet Åland av lagen om ändringsökande i förvaltningsärenden (FFS 182/79).

Motorfordonsbyråns eller besiktningsmans beslut kan inom trettio dagar överklagas hos landskapsstyrelsen. I landskapsstyrelsens beslut får ändring inte sökas.

I denna paragraf nämnda tider räknas från den dag vederbörande fått del av beslutet, sagda dag oräknad.

Med stöd av denna landskapslag meddelade beslut kan verkställas oaktat besvär.

60 §

Landskapsstyrelsen kan på synnerliga skäl medge undantag från de ålders- och hälsokrav som gäller för körkort och yrkeskörkortstillstånd för personbil.

61 §

Landskapsstyrelsen fastställer hur körkort, förarbevis för moped, anmälningar, intyg och tillstånd som avses i denna lag skall vara utformade.

62 §

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1991.

Genom denna lag upphävs landskapslagen den 11 juni 1973 om körkort (39/73) och landskapsförordningen den 23 november 1973 om körkort (64/73).

Bestämmelserna i 2 § 2 mom. rörande krav på förarbevis för att få framföra moped träder i kraft den 1 juni 1992 och tillämpas på mopedförare födda den 1 juni 1977 och senare.

Körkort utfärdade enligt den nu upphävda lagen berättigar även framdeles till framförande av fordon i enlighet med den behörighet som anges i körkortet. Vid förnyande eller utbyte av sådant körkort skall bestämmelserna i denna lag tillämpas.

Tillstånd att upprätthålla bilskola utfärdade enligt den nu upphävda lagen gäller i enlighet med vad som anges i tillståndet. Vid förnyande av sådant tillstånd skall bestämmelserna i denna lag tillämpas.

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av vägtrafiklagen för landskapet Åland

I enlighet med landstingets beslut

ändras 57 och 69 §§, 70 § 1 mom. och 78 § vägtrafiklagen den 25 juli 1983 för landskapet Åland (27/83) samt

fogas till lagen en ny 78a § och till 80 § ett nytt 3 mom. som följer:

57 §

K ö r k o r t

Motordrivet fordon får framföras endast av den som innehar giltigt körkort som motsvarar fordonets klass, om inte annat följer av körkortslagen för landskapet Åland (/).

69 §

S k y l d i g h e t a t t f ö r e t e v i s s a h a n d l i n g a r

Förare av motordrivet fordon skall vid färd medföra körkort. Han skall på anfordran av polisman uppvisa körkortet, fordonets registerutdrag och annan handling som han enligt särskilda bestämmelser är skyldig att medföra.

Har föraren inte körkort med sig, kan polismannen tillåta att färden fortsätts, om förarens indentitet har konstaterats och han kan förmodas inneha körkort. Härvid kan föraren åläggas att inom särskilt utsatt tid uppvisa körkortet för polismyndighet. På motsvarande sätt kan förfaras om föraren inte medfört annan handling som avses i 1 mom.

70 §

K o n t r o l l a v f ö r a r e s h ä l s o t i l l s t å n d

Om kontroll av hälsokraven för förare av motordrivet fordon bestäms i körkortslagen för landskapet Åland.

78 §

K ö r f ö r b u d

Den som vid framförande av motordrivnet fordon konstateras ha gjort sig skyldig till grovt äventyrande av trafiksäkerheten, rattfylleri, grovt rattfylleri eller körning under påverkan av rusmedel skall av domstol tilldelas körförbud. Om föraren inte döms till straff för gärningen, kan domstolen dock avstå från att tilldela honom körförbud.

I 1 mom. avsett körförbud får tilldelas för en tid av högst fem år. I domstolens utslag skall anges körförbudets sista giltighetsdag. Utslaget verkställs också i det fall att det överklagas.

När tiden för körförbud bestäms skall domstolen beakta de verkningar som körförbudet har på vederbörandes utkomst och andra förhållanden. Från tiden för körförbudet skall domstolen avdra den tid som vederbörande, på grund av den gärning som orsakade körförbudet, i administrativ ordning varit tilldelad körförbud eller temporärt körförbud. Om det efter att avdrag gjorts inte återstår någon tid skall körförbudet bestämmas så att det upphör den dag då utslaget avkunnas eller ges.

När körförbud tilldelats skall körkortsinnehavare överlämna sitt körkort till polismyndigheten. Vägrar han överlämna körkortet skall det fråntas honom. Den som är tilldelad körförbud får inte under den tid körförbudet gäller framföra fordon för vars framförande körkort krävs.

78a §

Villkorligt körförbud

När domstol tilldelar körförbud kan den, om allmänt intresse inte kräver annat, förklara förbudet villkorligt om innehav av körkort är nödvändigt för körkortsinnehavaren i hans yrke eller om något annat särskilt vägande skäl föreligger och gärningen inte har medfört fara för annans säkerhet. För gärning som begåtts medan körförbud, temporärt körförbud eller villkorligt körförbud är i kraft kan körförbud dock inte tilldelas villkorligt.

Villkorligt körförbud gäller under en av domstolen fastställd tid (prövotid), vars längd är minst ett och högst tre år. Prövotiden börjar löpa från den tidpunkt när domstolens utslag avkunnades eller gavs. I utslaget skall domstolen ange när prövotiden upphör.

Om den som tilldelats villkorligt körförbud gör sig skyldig till gärning som anges i 78 § 1 mom. under prövotiden, skall domstolen besluta att körförbudet verkställs. Domstolen får dock avstå från åtgärden, om vederbörande inte döms till straff för

gärningen. När domstolen bestämmer att ett villkorligt körförbud skall verkställas, skall såsom förbudets sista giltighetsdag anges den sista giltighetsdagen för det längsta gällande körförbudet. Domstolens utslag verkställs också i det fall att det överklagas.

I domstolens utslag skall nämnas de omständigheter som medfört att körförbudet skall verkställas. Om det inte inom ett år efter provotidens utgång, på grund av en gärning som begåtts under provotiden, har bestämts att det villkorliga körförbudet skall verkställas, får det inte längre läggas til grund för ett verkställighetsbeslut.

80 §

R a p p o r t -, å t a l s - o c h p å f ö l j d s e f t e r g i f t

Den som av polisman ålagts att uppvisa i 69 § avsedd handling inom viss av polismannen utsatt tid, skall inte anses ha brutit mot bestämmelserna om skyldighet att medföra och på anfordran uppvisa handlingen, om han uppvisar handlingen inom den utsatta tiden.

Denna lag träder i kraft den _____ 1991. _____

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om motorfordonsbyrån

I enlighet med landstingets beslut ändras 2 § och 10 § 1 mom. 1 och 2 punkterna landskapslagen den 6 mars 1975 om motorfordonsbyrån (9/75), av dessa lagrum 10 § 1 mom. 1 och 2 punkterna sådana de lyder i landskapslagen den 20 mars 1980 (14/80), som följer:

2 §

Motorfordonsbyrån skall

- 1) föra register över motorfordon och släpvagnar i enlighet med bestämmelserna i landskapslagen om fordon i landskapet Åland (25/58),
- 2) föra körkortregister i enlighet med bestämmelserna i körkortslagen för landskapet Åland (/),

- 3) besiktiga motorfordon och anordningar, samt
- 4) utföra övriga uppgifter som ankommer på byrån.

10 §

Kompetensvillkor är

- 1) för trafikinspektören: vid tekniskt institut avlagd för uppgiften lämplig ingenjörsexamen, förtrogenhet med bilbranschen och innehav av körkort med klass A B*C* **;
- 2) för besiktningsman: för uppgiften lämplig teknikerexamen, förtrogenheten med bilbranschen och innehav av körkort med klass A B* C* **;

Denna lag träder i kraft den 1991.

Mariehamn den 23 maj 1991

L a n t r å d

Sune Eriksson

T.f. lagberedningschef

Lars Karlsson